

άπανωκάβαλλο τό, Πελοπν. (Όλυμπ.)

Έκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *καβάλλα*.

**Απανωκαβαλλίκι*, ὁ ἰδ.

***άπάνω-καὶ κάτω** ἐπίρρ. *άπαγκαικά* Πόντ. (Άργυροπ. Κερασ. Τραπ. Χαλδ.) *άπαντδαικά* Πόντ. (Όφ.)

Έκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς *άπάνω καὶ κάτω*. Περὶ τῆς λ. καὶ τῶν ὁμοίων ἐν Πόντῳ ἐπιρρημάτων ἰδ. **ΑνθΠαπαδόπ.* ἐν **Αθηνᾶ* 29(1917) Λεξικογρ. Άρχ. 4, 148 κέξ.

1) Πρὸς τὰ κάτω ἐνθ' ἄν.: **Εδέβεν άπαγκαικά* Χαλδ. **Εκνλίε τὸ γαρδέλλ' άπαντδαικά 'ς σὸ χωράφ'* (γαρδέλλ' = παιδί) Όφ. 2) **Επάνω καὶ κάτω* Πόντ. (Χαλδ.): *Τρέδ' άπαγκαικά*. 3) **Επιθετικ.* μετὰ τοῦ ἄρθρ., ὁ παραπάνω κείμενος Πόντ. (Χαλδ.): *Τ' άπαγκαικά τ' ὁσπίτ' τ' ἀδελφοῦ μ' ἐν'.* *Τ' άπαγκαικά τὸ χωράφ' τ' ἐμὸν ἐν'.* 4) Χρονικῶς, ὕστερον, κατόπιν Πόντ. (Χαλδ.): Παροιμ. φρ. **Επεν άπαγκαικά τὸ κρύον τὸ νερόν* (ἐπὶ τοῦ νοσφιζομένου ξένον πρᾶγμα).

5) **Ως οὐσ.*, *έπανωφόριον* (ὡς ὑπὲρ τὰ ἄλλα ἐνδύματα φορούμενον) Πόντ. (Κερασ.): *Φορῶ τ' άπαγκαικά μ' ὁσήμερον, κάπως κρύος ἐνι.* Συνών. *άπανωκόρμι* 5, *πανωφόρι*.

άπανωκαμίλλαυκο τό, σύνθηθ. *άπανωκαμπίλλαυκο* **Ιόνιοι* Νῆσ. *έπανωκαλύμμαυχο* **Αθῆν.* *άπανωκαλύμμαυχο* Κωνπλ. *άπανουκαλύμμαυχον* Θράκ. (Αἰν.) **πανωκαμίλλαυκο* Ρόδ. **πανωκαλύμμαυκο* Ρόδ.

Έκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *καμιλλάυκι*.

Τὸ ὑπὸ ἀρχιερέων, ἀρχιμανδριτῶν καὶ μεγαλοσχημῶν μοναχῶν φερόμενον ἐπὶ τοῦ καμίλλαυκίου κουκούλλιον ἐνθ' ἄν.: Παροιμ. **Εβάλαν καὶ τοῦ ἀρκούδας άπανωκαμπίλλαυκο* (ἐπὶ τῶν παρ' ἀξίαν καταλαμβανόντων μεγάλα καὶ σεμνὰ ὀξιώματα) **Ιόνιοι* Νῆσ.

***άπανωκάμισον** τό, *έπανουκάμισον* Πόντ. (Χαλδ.)

Έκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *καμίσειν*.

Τεμάχιον λεπτοῦ ὑφάσματος συνήθως μεταξωτοῦ τιθέμενον εἰς τὸ στήθος ἄνωθεν τοῦ ὑποκαμίσου καὶ κάτωθεν τῆς *ζιπούνας* εἰς τὸ ἀνοιχτὸν μέρος αὐτῆς ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τοῦ σημείου ὅθεν ἀρχίζει τὸ κούμβωμα. Συνών. *στηθοπάννι*.

άπανωκάνισκο τό, Νάξ. (**Απύρανθ*.)

Έκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *κανίσκι*.

Τὸ ἐπὶ πλεόν τοῦ φιλοδωρήματος διδόμενον: **Ηδωκά τση τὰ λεφτὰ καὶ τὰ κανίσκια κ' ἦδωκά τση κὶ άπανωκάνισκο*.

άπανωκάπουλα ἐπίρρ. Πελοπν. (Κορινθ.) *άπανωκάπουλο* Πελοπν. (Καλάβρυτ. Τρίκκ.) **πανωκάπουλα* Πελοπν. (Κορινθ. Μεσσ.) **πανωκάπουλο* Σαλαμ.

Έκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *καπούλι*.

**Επὶ τῶν καπουλίων ἐνθ' ἄν.*: *Καβάλλησε άπανωκάπουλα* Κορινθ. *Τὸν πῆρε άπανωκάπουλο* Τρίκκ.

άπανωκάπουλο τό, Κεφαλλ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Σουδεν.) *άπανωκάπ'λι* Πελοπν. (Καλάβρυτ. Σουδεν.) **πανωκάπουλο* **Αθ.* **Αθῆν.* **Ηπ.* (Κούρεντ.) Κεφαλλ. Πελοπν. (Κορινθ. Οἰν.) Σαλαμ. **πανουκάπουλο* Εὔβ. (Κονίστρ.) **πανουκάπ'λου* Στερελλ. (Αἰτωλ.) **πανουκάπ'λ'* Στερελλ. (Καλοσκοπ.)

Έκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *καπούλι*.

1) Συνήθως κατὰ πληθ., σύστημα δερματίνων ἱμάντων διασταυρουμένων κατὰ τὰ καπούλια τοῦ ζώου καὶ συνεχόντων ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν *πιστιάν*, ἀφ' ἐτέρου δὲ τὸ σάγμα ἐκ τῶν ὀπισθεν **Αθ.* **Αθῆν.* Εὔβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) Κεφαλλ. Μέγαρ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Οἰν. Όλυμπ. Σουδεν.) Σαλαμ. Στερελλ. (Καλοσκοπ.) 2) **Υφασμα διηκον* ἀπὸ τοῦ σάγματος καὶ καλύπτον τὰ καπούλια τοῦ ζώου **Ηπ.* (Κούρεντ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.)

άπανωκάππι τό, ἀμάρτ. *άπανουκάππι* **Ιμβρ.* *άπανουκάππ'* Θράκ. (Αἰν.)

Έκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *καππί*.

Εἶδος μικροῦ μαλλίνου ἐπενδύτου ἐνθ' ἄν.: **Άσμ.*

Νά 'χὺς βρακί, νά 'χὺς καππί, νά 'χὺς κὶ άπανουκάππι,

νά 'χὺς κουρκοῦτι νά 'τρουνγὺς κὶ ἄς σ' ἔλλειπι ἡ ἀγάπη

**Ιμβρ.*

άπανωκάσσελλο τό, ἀμάρτ. **πανωκάσσελλο* Κρήτ.

Έκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *κασσέλλι*.

Κιβωτίδιον παρηρητημένον ἐντὸς μεγαλυτέρου κιβωτίου, παραθαλαμίδιον. Συνών. *παράκασσελο*.

άπανωκάσσι τό, Μύκ.

Έκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *κάσσα*.

Ράφι στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ ἀνωφλίου τῆς θύρας: **Ηκρέμασεν τὴν τσεφαλή της 'ς τὸ άπανωκάσσι* (ἐκ παραμυθ.)

άπάνω-κάτω ἐπίρρ. *έπάνου-κάτου* Πόντ. (Κερασ.) *άπάνω-κάτω* κοιν. *άπάνου-κάτου* βόρ. ἰδιώμ. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) *άπάν'-κάτ'* Β.Εὔβ. Στερελλ. (**Αρτοτ.*) *ταπάνω-κάτω* Ρόδ. *ταπάνου-κάτου* Λέσβ. **πάνω-κάτω* σύνθηθ. **πάνου-κάτου* βόρ. ἰδιώμ.

Έκ τῶν ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ *κάτω*.

1) **Εδῶ καὶ ἐκεῖ, τῇδε κάκεισε* κοιν.: *Τρέχω άπάνω-κάτω*.

2) Περίπου, σχεδὸν κοιν.: **Απάνω-κάτω* δέκα ὀκτάδες -δγὸ ὥρες - χίλιες δραχμῆς - μεσάνυχτα κοιν.: *Πῆγι τ'ς αὐγῆς άπάνου-κάτου* Λέσβ. **Πάνου-κάτου* ἔϊσ' θὰ εἶνι **Ηπ.* (Ζαγόρ.) Συνών. **άπάνω-άποκάτω* 2. 3) Φύρδην μίγδην Λέσβ. Πόντ. (Κερασ.): **Επάνου-κάτου* ἔφτᾶσεν τ' ὁσπίτι μ' Κερασ. || Φρ. **Εφερέ μας ταπάνω-κάτω* (μᾶς κατέστρεψε) Ρόδ. Συνών. **άπάνω-άποκάτω* 3.

Συνών. *ἄνω-κάτω*.

άπανωκάτως ὁ, Μῆλ.

Έκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω-κάτω*.

Χορὸς τὸν ὁποῖον χορεύουν μετὰ τὸν συρτὸν δύο μόνον ἐκ τῶν χορευόντων προσπαθοῦντες πάντοτε νὰ εἶναι ὁ εἰς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου.

άπανωκάτωφλο τό, Κάρπ. **πανωκάτωφλο* Κάσ.

Έκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *κατώφλι*.

**Η ἄνω φλιά τῆς θύρας ἐνθ' ἄν.*: Γνωμ. *Τὸ Μάρτι ξύλα φύλαε ὡς τ' Ἀπριλιοῦ τοῖς δώδεκα νὰ μὴ κάψης τσαὶ τὰ 'πανωκάτωφλά σου* Κάσ. || **Άσμ.*

Νά 'μον πουλλὶ πετάμενο νά 'ρθῶ 'ς τὴ γειτονιά σου,

θά 'χτιζα τὴ φωλίτσα μου 'ς τ' άπανωκάτωφλά σου.

Κάρπ.

άπανωκαύκαλο τό, Κρήτ. **πανωκαύκαλο* Κρήτ. Ρόδ.

Έκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *καύκαλο*.

1) **Η ἄνω ὄψις, ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἄρτου* Κρήτ. Συνών. *άπανόψι*, **άπανωάρις* 2, *άπανωκέρετζον*, *άπανωπέτσι*, *κόρα*. 2) Τὸ ἄνω ὄστρακον τοῦ καρκίνου.

άπανωκεντζά ἡ, ἀμάρτ. *άπανωκεδᾶ* Κρήτ. *άπανωκεδῆ* Κρήτ.

Έκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *κεντζά*.

Εἶδος ραφῆς καθ' ἣν ἡ κλωστή ἐρχομένη πάντοτε ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω τοξοειδῶς ἐνώνει τὰ δύο συρραπτόμενα ἄκρα, τὰ ὁποῖα ἔχουν τοποθετηθῇ ἐπαλλήλως. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *άπανωκαβαλλίκι*.

άπανωκέρετζον τό, Πόντ. (Τραπ. Σάντ.)

Έκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *κέρετζιν*.

**Απανωκαύκαλο* 1, ὁ ἰδ.

